

Valgreinar

Løgtingsvalið 2011

E

LØGTINGSVALIÐ 2011

Bjørt Samuelsen tingkvinna

heiminum munnu vera so nært tengd at náttúruni í flestøllum lívslutum, sum vit. Men hon verður ikki vard av føgrum orðum eina. Okkum tørvar eina spildurnýggja náttúruverndarlóg, tí vit gera í dag so langt ifrá nóg mikið fyri at verja og varðveita náttúruna.

Náttúran verður ikki vard av føgrum orðum eina!

Føroyar eru vælsignaðar við ríkari og fjølbroyttari náttúru, og fá lond í

At fara væl um, verja hótt djórasløg, plantur og serstøk viðbrekin øki, áir og vøtn, umframt at tryggja eitt reint havumhvørvi, er ein fyrirtreyt fyri framhaldandi trivnaði hjá okkum og okkara eftirkomarum. Men hetta er eisini eitt sterkt kort í mun til ferðavinnuna, alivinnuna og fyri at selja Føroyar, sum ein grønur miðdepl í Norðuratlantshavi.

Nýggj lóg neyðug

Gamla lógin um náttúru-

friðing er ikki tíðarhóskandi og tryggjar ikki nóg góða vernd av náttúruni. Tí lógdu vit í Tjóðveldi seinastu tingsetu fram eitt uppskot til eina nýggja náttúruverndarlóg. Uppskotið (løgtingsmál 106/2010) fekk tíverri ikki undirtøku, men, tað er avgjørt eitt av mínum málum, at fáa politiska undirtøku fyri einari nýggjari lóg, sum er breidri, meira virkin og munandi meira framatrættað enn galdandi lóg.

Í lógini skal greitt ásetast

hvussu vit varðveita og verja margfeldið í náttúruni - djór, plantur, landsløg, áir, vøtn og serstøk sjóøki. Ein heildarætlan fyri alt landið skal tryggja, at verndaratlit verða tikin í góðari tíð, og ikki í einari knappari vending verða sett upp ímóti vinnuligum virksemini og útbygging av samfelagnum.

Landsstýrisfólkið í náttúruverndarmálum eigur við jøvnum millumbili, til dømis annaðhvørt ár, at leggja eina frágreiðing fyri Løgtingið, har

týðningarmikil viðurskifti verða lýst. Slík aðalorðaskifti fara uttan iva at skapa størri tilvitan í Løgtinginum og almenninginum um støðuna í náttúruni, og fáa greitt fram, hvørji átøk eru mest átrokandi.

Bíða leingi

Longu í 1993 samtykti Løgtingið ST-sáttmálan um lívføðiligt margfeldni. Og í 2006 samtykti Løgtingið við stórum meiriluta, at heita á landsstýrið um at fylgja

nevnda ST-sáttmála. Men, játtanin til arbeiðið at skráseta margfeldnið í føroysku náttúruni varð sama ár steðgað við teirri grundgeving, at nú fór ein náttúruverndarlóg, sum skipaði alt náttúruøkið, at koma. Síðani hevur verið bíðað. Nú tíma vit ikki at bíða meira. Nýggj náttúruverndarlóg skal samtykkjast komandi valskeið!

Fiskamerkir

Seinasta freist at lata fiskamerkir inn, sum skulu luttaka í lutakasti um 12.500 kr., er 21. oktober.

D

LØGTINGSVALIÐ 2011

Kristianna Winther Poulsen

valevni hjá
Sjálvstýrisflokkinum

Hvussu eiga vit at umsita okkara land?

Ein beinleiðis fylgja av fíggarliga og politiska ruðulleikanum, sum stóðst av stóru kreppuni í nítiárunum var, at Føroyar fingju nýggja stýrisskipan ólavsøkudag 1994. Samstundis fór gamla stýrisskipanin frá 1948 úr gildi

Høvuðsgrundin til, at vit skuldu hava nýggja stýrisskipan var, at tann gamla hevði spælt fallitt, og nú skuldi betri skil koma á almennum viðurskiftini. Ásett varð tí í nýggju lógini, at landsstýrismenninir skuldu sita fyri málsøkjum sínum hvør sær. Vit skuldu við øðrum orðum hava ministarastýri, og ikki longur kollegialstýri sum undir gomlu skipanini.

Stýrisskipanin frá 1994

Vit fingju tí ministarar, hvør við sínum ráði við aðalstjóra á odda og eins nógvum sjálvstøðugum umsitingum sum tal á ministarum ella ráðharrum, sum tey eisini vórðu nevnd. Í lógini stendur, at "í landsstýrinum sita lögmaður og minst tveir landsstýrismenn". Hetta

tal vísti seg ikki at strekkja til. Síðan 1996 hava ongatíð verið færri enn 7 ráðharrar og í mesta lagi 9 ráðharrar, hvør við sínari umsiting.

Sum tey flestu hava í frískum minni eru aðalstjórnarnir ikki lættir at sleppa av við við teirri fylgju, at teir verða fluttir í onnur stórv við fullari aðalstjóraløn, stórv, sum ofta ikki vóru til frammanundan. Talið á ministarum er heldur ikki eftir fyrisingarligum tørvi, men heldur fyri at fáa ta politisku kabalina millum flokkarnar í nýggju samgongunum at ganga upp.

Betri samstarv

Spurningurin er, um tíðin ikki er komin til eina eftirmeting av allari almennum umsitingini við tí endamáli at samskipa hana betri og sleppa undan óneyðugum

dupultfunktiónum. Spurningurin er eisini, um tað ikki er vert at hugsa um at venda aftur til gamla umsitingarlagið við felags kollegialari umsiting. Nú kann onkur halda, at tað er bakvent at venda aftur til eina skipan frá 1948, men so einfalt er tað nú ikki. Eitt nú ásetir grundlógin í Sveits, sum hevur 8 milliónir íbúgv, at ministaratalið skal vera sjei, og at tey skulu taka avgerðir við meiriluta í kollegium.

Tal av aðalráðum týðning?

Nú føra summi fram, at tað ongan týðning hevur í teirri stóru myndini, um vit hava 5 ella 9 aðalráð. Hesum eri eg als ikki samd í. Við færri aðalráðum ella við kollegialstýri ber til at fáa betri arbeiðslag og at

sleppa undan óneyðugum dupultfunktiónum. Betri samstarv og betri arbeiðslag hava alt at siga fyri, at nógv skal spyrjast burtúr arbeiðinum hjá landsstýrinum.

Sjálvstýrisflokkurin vil hava hægst loyvda talið á aðalráðum, sum skal vera 5, ásett í stjórnarskipanini.

Nýggj loysn neyðug

Verði eg vald á ting, fari eg at arbeiða fyri, vit finna fram til eina umsitingarliga loysn, ið er betri hóskandi til landsins stódd enn verandi skipan. Hetta skal als ikki skiljast sum nakað misálit á tey fólk, ið arbeiða í umsitingini, men sum ein roynd at finna eina smidligari skipan enn ta verandi, og sum kann fremja betri samstarv.

X við

B

JÓNA MORTENSEN

VALEVNI HJÁ SAMBANDSFLOKKINUM